

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY ZESPOŁU PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH im. MIECZYŚŁAWA KARŁOWICZA W KRAKOWIE

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w Krakowie obejmuje swym kształceniem uczniów wszystkich szczebli edukacyjnych. Pierwszoklasista rozpoczynający naukę w szkole podstawowej ma możliwość zakończyć edukację jako dojrzały maturzysta i zawodowy muzyk. Naszą szkołę stanowi społeczność uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Dążymy, więc do tworzenia atmosfery współpracy, wzajemnego zrozumienia i szacunku.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia.

Misja szkoły

Traktując wychowanie jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, podejmujemy działania, by stworzyć uczniom warunki do wszechstronnego rozwoju. Pragniemy rozbudzać ciekawość poznawczą i wskazywać możliwości jej zaspokajania. Dążymy do tego, by

uczniowie umieli rozpoznawać własne talenty, rozwijać w sobie to, co najwartościowsze, mieli świadomość możliwości realizacji własnych pragnień, umieli funkcjonować w społeczeństwie, potrafili troszczyć się o siebie i innych. Naszym celem jest, by wartości ogólnoludzkie wytyczały im drogę życia.

Doświadczenia płynące z historii edukacji wskazują, że wychowanie przez sztukę jest znakomitą drogą, prowadzącą do osiągnięcia wymienionych celów.

Sylwetka absolwenta

Naszym zamierzeniem jest, by absolwent szkoły był człowiekiem twórczym, poszukującym i żyjącym w świecie wartości. By w szkole rozwinął swoje kompetencje, umiejętności i stał się:

etyczny – odróżniał prawdę od kłamstwa, potrafił współdziałać z innymi, rozumiał sens praw i obowiązków, szanował siebie i innych, szanował dobro wspólne, dbał o estetyczny wygląd własny i otoczenia;

twórczy – rozumiał potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, rozwijał się artystycznie i aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym, rozwijał swoje zainteresowania, rozwiązywał zadania problemowe związane z otaczającym go światem;

samodzielny - kierował swoim działaniem, docierał do różnych źródeł informacji, potrafił dokonać wyboru wartości, radził sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzygał wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafił dokonać samooceny, prezentował własny punkt widzenia i uwzględniał poglądy innych ludzi;

odpowiedzialny – odpowiadał za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafił odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowywał się określonym zasadom życia społecznego, dbał o zdrowie i życie własne i innych.

Diagnoza sytuacji wychowawczej szkoły

Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych można stwierdzić, że nasi uczniowie lubią szkołę, czują się w niej dobrze i bezpiecznie. W pracy wychowawczej należy zwrócić uwagę na integrację zespołów klasowych, profilaktykę uzależnień i kształtowanie umiejętności korzystania z internetu, ze szczególnym naciskiem na fora społecznościowe, w aspekcie odpowiedzialności prawnej i moralnej. Wskazane jest

systematyczne prowadzenie zajęć na temat radzenia sobie ze stresem (szczególnie w kontekście tremy) oraz umiejętnego gospodarowania czasem.

Cele programu

Podstawowym celem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest:

wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron;

kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych;

profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami;

Na podstawie Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wychowawcy opracowują roczny harmonogram pracy wychowawczej w klasie, z uwzględnieniem form i metod realizacji odpowiednich dla grupy wiekowej.

Adresaci i realizatorzy programu

Adresatami niniejszego programu są:

wszyscy uczniowie naszej szkoły;
rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka,
nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Obszary funkcjonowania szkolnego programu wychowawczego i formy realizacji

I. EMOCJONALNY ROZWÓJ UCZNI

Zadania szkoły:

- pomoc w samopoznaniu i rozwijaniu poczucia własnej godności,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i panowania nad własnymi emocjami,
- rozwijanie umiejętności akceptacji siebie,

- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z presją mediów i rówieśników (mechanizm nacisku społecznego) oraz z psychomanipulacją,
- budzenie empatii,
- wdrażanie postaw asertywnych,
- wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem,

Formy realizacji:

- indywidualna opieka wychowawców, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego nad dziećmi wymagającymi pomocy,
- wdrażanie programów rozwijających umiejętności interpersonalne,
- stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych,
- prowadzenie zajęć integracyjnych,
- diagnoza samopoczucia uczniów w klasie, grupie, szkole,
- organizowanie warsztatów związanych z problemem stresu i tremy,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- prowadzenie dokumentacji wychowawczej zawierającej spostrzeżenia dotyczące postaw i zachowań uczniów.

II. ROZWÓJ SPOŁECZNY

1. Funkcjonowanie w grupie.

Zadania szkoły:

- kształtowanie umiejętności komunikowania się,
- kształtowanie umiejętności współdziałania,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za współpracę w zespole muzycznym,
- integrowanie zespołu klasowego,
- uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji,
- budowanie poczucia współodpowiedzialności i potrzeby reagowania na niewłaściwe zachowania

Formy realizacji:

- rozwój grupy poprzez współdziałanie i współtworzenie,
- tworzenie tradycji klasowych,
- umożliwianie uczniom wchodzenia w różne role,
- organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek i wyjazdów,
- organizowanie zabaw integracyjnych,
- wprowadzanie na zajęciach wychowawczych elementów gier integracyjnych,
- wspieranie inicjatyw młodzieży,
- udział w akcjach charytatywnych,
- współpraca z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną.

2. Funkcjonowanie w rodzinie.

Zadania szkoły:

- kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny relacji w rodzinie,
- pomoc w zdobywaniu umiejętności wyrażania uczuć,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
- przybliżanie zagadnień życia uczuciowego.

Formy realizacji:

- realizacja programu przygotowującego do życia w rodzinie,

- warsztaty organizowane przez psychologa,
- praca wychowawcza w oparciu o analizę tekstów literackich,
- kultywowanie tradycji rodzinnych.

3. Funkcjonowanie w społeczeństwie.

Zadania szkoły:

- kształtowanie postaw obywatelskich,
- wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych,
- kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych,
- wdrażanie do samorządności,
- rozwijanie poczucia przynależności do klasy, szkoły, społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej,
- propagowanie idei wolontariatu.

Formy realizacji:

- wprowadzenie elementów wychowania regionalnego,
- poznawanie dziejów narodowych poprzez różne działania,
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi,
- wycieczki programowe,
- działalność w samorządach klasowych i szkolnych,
- wydawanie gazety szkolnej,
- działalność koncertowa dla środowiska lokalnego,
- udział w koncertach dla dzieci i młodzieży szkół krakowskich.

III. BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWY STYL ŻYCIA

Zadania szkoły:

- wpajanie zasad bezpieczeństwa i ich przestrzegania,
- przekazanie zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- uczenie zasad racjonalnego odżywiania,
- uświadomienie zagrożeń wynikających niezdrowego odżywiania się,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- kształtowanie umiejętności planowania własnej pracy,
- uświadamianie zagrożeń płynących z korzystania z internetu i telefonów komórkowych,
- budzenie potrzeby aktywności ruchowej.

Formy realizacji:

- wprowadzanie i monitorowanie przestrzegania zasad zachowania się w szkole, podczas wyjść i wycieczek,
- warsztaty ze strażnikiem miejskim/policjantem nt. unikania zagrożeń i zachowania się w sytuacji zagrożenia,
- próbne alarmy przeciwpożarowe,
- ćwiczenia dla uczniów i nauczycieli z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- zajęcia nt. zasad racjonalnego odżywiania się w ramach godzin wychowawczych i lekcji przyrody/biologii,
- akcja „Owoce w szkole”,
- zajęcia na temat higieny i dróg zakażenia chorobami zakaźnymi,
- kształtowanie umiejętności organizacji pracy i efektywnego ćwiczenia/uczenia się podczas godzin wychowawczych i lekcji instrumentu,
- organizacja „dnia bezpiecznego internetu” i zajęć nt. bezpiecznego poruszania się

- w cyberprzestrzeni,
- organizacja zajęć rekreacyjnych, dnia sportu, wycieczek, obozu narciarskiego.

IV . TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ I ROZWÓJ ZDOLNOŚCI

Zadania szkoły:

- rozwijanie twórczego myślenia,
- budzenie ciekawości poznawczej,
- pomoc w odkrywaniu własnych możliwości i zdolności,
- inspirowanie do samodzielnej twórczości.
- rozwijanie uzdolnień artystycznych,
- umożliwianie prezentacji osiągnięć artystycznych,

Formy realizacji:

- wykorzystywanie podczas zajęć metody projektowej,
- warsztaty twórczego myślenia,
- indywidualny charakter pracy na lekcjach instrumentu,
- udział w konkursach i przesłuchaniach,
- możliwość uczestniczenia w zajęciach nadobowiązkowych,
- wspólne muzykowanie w zespołach,
- warsztaty muzyczne,
- lekcje mistrzowskie z wirtuozami,
- zajęcia pod kierunkiem profesorów akademii muzycznych,
- uwzględnianie w programach dydaktyczno – wychowawczych, programów wyzwalających twórczą aktywność,
- prezentacje różnych form ekspresji artystycznej (inscenizacje, galerie, audycje, koncerty)

V. UCZESTNICTWO W ŻYCIU KULTURALNYM

Zadania szkoły:

- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- kształtowanie postawy odbiorcy kultury,
- wzbudzanie zainteresowania sztuką.

Formy realizacji:

- organizowanie koncertów uczniowskich orkiestr, zespołów i solistów,
- udział w koncertach,
- uczestnictwo w spektaklach teatralnych,
- wspólne zwiedzanie muzeów i galerii,
- spotkania z twórcami.

VI. MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIA MUZYCZNE

Zadania szkoły:

- kształtowanie poczucia więzi i dialogu z młodzieżą europejską,
- kształtowanie świadomości wagi wnoszonych przez nas wartości do kultury europejskiej,
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów w społecznościach zróżnicowanych kulturowo.

Formy realizacji:

- nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z placówkami edukacyjnymi w Europie,
- przyjmowanie grup zagranicznych,
- szkolne wyjazdy zagraniczne,
- warsztaty muzyczne z młodzieżą różnych krajów.

VII. EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA

Zadania szkoły:

- kształtowanie umiejętności odczytywania różnorodnych tekstów kultury,
- przygotowanie do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji i materiałów,
- przygotowanie do krytycznego odbioru przekazów medialnych,
- kształtowanie szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

Formy realizacji:

- czytanie różnorodnych tekstów kultury i ich interpretacja
- zajęcia warsztatowe prowadzone przez nauczycieli biblioteki
- stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach,
- praca projektowa wymagająca zbierania i selekcjonowania informacji.

VIII. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Zadania szkoły:

- propagowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie etycznej postawy wobec przyrody,
- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych,
- ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska.

Formy realizacji:

- edukacja prozdrowotna prowadzona podczas zajęć przedmiotowych i wycieczek,
- programy artystyczne o charakterze ekologicznym,
- konkursy wiedzy o przyrodzie i ochronie środowiska,
- udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych i ekologicznych.

IX. PRZYJAZNA SZKOŁA

Zadania szkoły:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania,
- dbałość o kulturę języka,
- kształtowanie wrażliwości estetycznej.

Formy realizacji:

- właściwe reagowanie na krzywdę i przejawy agresji,
- przestrzeganie praw i obowiązków ucznia,
- indywidualne podejście do ucznia,
- aranżowanie sytuacji wskazujących wzorce zachowań.

X. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Zadania szkoły:

- uświadamianie zagrożeń płynących z uzależnień od papierosów, alkoholu, substancji

- psychoaktywnych, leków, gier i komputera,
- otoczenie opieką uczniów, u których pojawiają się zachowania ryzykowne,
- kształtowanie postawy asertywnej,
- kształtowanie właściwych nawyków spędzania czasu wolnego

Formy realizacji:

- lekcje wychowawcze i zajęcia prowadzone przez specjalistów na temat mechanizmu uzależnienia oraz działania nikotyny, alkoholu, substancji psychoaktywnych na organizm,
- zajęcia na temat społecznych skutków uzależnień,
- indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami,
- wspieranie uczniów w rozwoju artystycznym.

Powinności wychowawcy klasy

- Prowadzenie godzin do dyspozycji wychowawcy klasy według ustalonej tematyki, zgodnej z ogólnymi zadaniami wychowawczymi szkoły.
- Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów oraz procesów interpersonalnych zachodzących w klasie.
- Diagnozowanie sytuacji rodzinnej uczniów.
- Integrowanie klasy i dbanie o utrzymywanie w niej dobrej atmosfery pracy.
- Udzielanie uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysów osobistych, rodzinnych lub szkolnych.
- Obserwowanie, notowanie i ocenianie zachowań uczniów.
- Organizowanie sytuacji wychowawczych (uroczystości klasowe, wycieczki, wspólne wyjścia do teatru itp.) stwarzających możliwości integrowania klasy, kształtowania kultury osobistej uczniów, wdrażania do współdziałania, poszerzania zainteresowań.
- Utrzymywanie współpracy z rodzicami,
- W szczególnych sytuacjach pełnienie roli mediatora pomiędzy uczniem a rodzicami, uczniem a nauczycielem.

Powinności i treści wychowawcze właściwe dla zajęć edukacyjnych

Nauczyciel na każdej lekcji powinien własną postawą i przez stwarzanie konstruktywnych sytuacji wychowawczych:

- uczyć systematyczności, dokładności, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm,
- podnosić poczucie własnej wartości uczniów i dążyć do wypracowania przez nich samokrytycyzmu,
- uczyć poprawnej komunikacji i współpracy w grupie,

- zapoznawać z zasadami kultury życia codziennego,
- uczyć troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- dbać o kulturę języka uczniów.

Zadaniem każdego nauczyciela jest wykorzystywanie treści przedmiotowych do ukazywania:

- wartości ogólnoludzkich, którymi powinien kierować się człowiek,
- przykładowych postaw bohaterów literackich, historycznych i współczesnych wobec ludzi, sytuacji, problemów, idei,
- procesu podejmowania decyzji i ich skutków,
- tradycji rodzinnych, regionalnych, narodowych i ich znaczenia dla tożsamości człowieka,
- wartości rodziny w życiu człowieka,
- osiągnięć człowieka,
- znaczenia norm moralnych w życiu człowieka
- zagrożeń dla człowieka ze strony cywilizacji oraz sposobów ich uniknięcia.

Współpraca z rodzicami

Rodzice są integralną częścią społeczności szkolnej. Szkoła wspiera rodzinę w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji.

Na początku każdego roku szkolnego wychowawcy klas zapoznają rodziców na zebraniach:

- ze Szkolnym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym,
- z planem pracy wychowawcy klasy,
- z szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Rodzice w pracy opiekuńczej i wychowawczej powinni uzyskać wsparcie poprzez:

- informacje wychowawcy na zebraniach z rodzicami, dotyczące problemów rozwoju dzieci i młodzieży,
- udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wychowawczych przez pedagoga, wychowawcę klasy,
- skierowanie dzieci na badania lub konsultacje do poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Zapraszamy rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły przede wszystkim poprzez:

- udział w uroczystościach klasowych i szkolnych, występach artystycznych, koncertach i audycjach muzycznych,
- współorganizowanie wycieczek,
- udział w drobnych remontach i upiększaniu klas,
- udział w realizowaniu programów wychowawczych.

Rodzice są zobowiązani do:

- dbania o właściwe wywiązywanie się dziecka z obowiązków szkolnych,
- uczestniczenia w zebraniach klasowych,
- utrzymywania stałego kontaktu z wychowawcą.

Ewaluacja programu

Ewaluacja programu opierać się będzie na opinii uczniów, rodziców i nauczycieli. W tym celu zastosowane zostaną:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, spotkaniach Rady Rodziców, na zebraniach Samorządu Uczniowskiego,
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

Postanowienia końcowe

1. Program Wychowawczo-Profilaktyczny uchwała Radą Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną oraz po konsultacji z Samorządem Uczniowskim.
2. Po zakończeniu każdego roku szkolnego następuje ewaluacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

Opracowanie: Anna Malinowska – przewodnicząca zespołu wychowawców
Iwona Chudzikiewicz – pedagog szkolny

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w Krakowie został zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców z dnia 11 października 2017 r. oraz uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 13 października 2017 r.